

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput VI. In amore duplex attenditur ordo. Unus inter diligibilia; alter inter
diligentem & dilectum. Prior est ordo amoris appretiatiivi. Posterior
benefactivi, seu amoris quoad subventionis effectum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

ferentiam conjunctionis, & sanctitatis, & militatis.
Nam multo sanctiori, magis indigentiam patienti, & magis utili ad commune bonum, est magis eleemosyna danda, quam persona propinquiori, maximè si non sit multum conjuncta, cuius cura specialis nobis non immineat, et si magnam necessitatem non patiatur.

54 Et hinc patet quod in servando subveniendi ordine, sicut habenda est ratio indigentiae & conjunctionis, sic quandoque etiam habenda sit ratio sanctioris, & communis boni utilioris indigentis, dum specialis impiorum indigentia, vel demandata nobis conjunctorum cura non obstat. Idque fundamentum habet in Scriptura & ratione.

55 In Scriptura: scriptum est enim Matth. 10. *Qui recipit justum in nomine Iusti, mercedem Iusti accipiet.* Galat. 5. *Operemur bonum ad omnes, maximè autem ad domesticos fidei.* 1. Thessal. 5. *Rogamus vos fratres, ut noveritis eos qui laborant inter vos, & præsumtis vobis in Domino, & monent vos, ut habeatis illos abundanter in charitate propter opus illorum.* Et 1. Thymoth. 5. *Qui bene præsumt Presbyteri, duplici honore digni habeantur.*

56 Sed & ratione consonum est, & æquitati, ut bona de larga Dei manu suscepimus, ceteris paribus, Dei amicis potius quam inimicis impartiamur, iis maximè qui beneficium nostris adjuti, Dei gloriam animarumque salutem praæliis procurant, vel benè de republica merentur.

57 Nec tamen sic habenda ratio meritorum, ut impii & infideles negligendi sint, si vere indigentes sint. Cum Apostolus velit, ut operemur bonum ad omnes, utique ut sumus filii & imitatores Patris nostri cœlestis, qui seolum oriri facit super bonos & malos, & pluit super justos & injüstos.

58 Sed de subveniendi ordine, misericordiaque erga proximum indigentem corporali spirituali, plura, Deo dante, tom. 2. Deinceps proinde solum agemus de amore appretiativo, ejusque ordine.

CAPUT VI.

In amore duplex attenditur ordo. Unus, inter diligibilita. Alter, inter diligentem & dilectum. Prior est ordo amoris appretiativi. Posterior beneficivus, seu amoris quod subversionis effectum.

59 Sic docet S. Thomas super n. 18. Et inter diligibilia quidem ordinem esse amoris appretiativi, ex eo perspicuum est, quod inter diligibilia, quarenus talia, non sit nisi ordo diligibilitatis. Non aliud proinde, nisi ordo bonitatis & dignitatis. Quem ordinem attendit amor appretiativus.

60 Inter diligentem verò & dilectum non est nisi ordo, vel abundantis ad indigentem, vel conjuncti ad conjunctum. Quorum utrumque attendit amor beneficivus, seu ordo subveniendi, de quo actum est capite præcedenti.

CAPUT VII.

Appretiatio non solum fit per intellectum, sed & per voluntatem.

Distinguenda est duplex ista appretiatio. 61 Tum quia appretiatio amoris, de qua deinceps, per voluntatem fit, non per intellectum. Tum quia circa appretiationem per voluntatem facilis hallucinamur, quam circa appretiationem per intellectum. Per quem tunc fit appretiatio, dum fit per judicium intellectus de dignitate rei amatæ. Per voluntatem autem tunc fit, quando voluntas sibi complacet in re amata secundum gradum, seu præstantiam bonitatis sibi propositum vel propositam per intellectum. Quod profectò voluntas non semper facit, in modo plerumque magis sibi complacet in rebus, quas homo scit esse detinores, melioribus negletis, juxta illud, *Video meliora, proboque, de teriora sequor.*

Plerumque etiam appretiationem intellectus 62 sequitur inefficax & semiplena dumtaxat appretiatio voluntatis. Et hinc humana mens seipsum sapè deludit, dum putat se Deum amare super omnia, quia Deum estimat super omnia. Cum tamen vel non sit nisi appretiatio intellectus, vel non nisi imperfecta & semiplena appretiatio voluntatis.

Quia in re tanto facilis seipsum homo sa- 63 pissime decipit, quanto difficilis appretiatio voluntatis ab ipso percipitur, quam appretiatio intellectus. Per reflexam quippe cognitionem certius percipimus judicium nostrum quam amorem nostrum. Quod enim judicemus Deum super omnia amabilem esse, per reflexam cognitionem evidenter cognoscimus. An autem Deum vere super omnia amemus; an non potius creaturam supra Deum? post serium conscientia examen, plerumque certò scire non possumus. Ideo namque *nescis homo, curum amore, an odio dignus sit.* Eccles. 9.

Imo plerumque ne tunc quidem certi sumus, quæ ratio nos moveat ad amandum, dum nos amare certi sumus. An scilicet ad amandum nos objecti honestas moveat, an utilitas, an delectabilitas. Quæ triplex amandi ratio se plerumque offert in eodem objecto.

Ex quo patet nos facilis scire motivum judecii nostri, quam amoris, quia simpliciter est bonitate veritas, quæ objectum est intellectus. Ad judicium enim de veritate intellectus non movetur, nisi vel ratione vel autoritate. Eo quod non solum triplex sapè sit in uno eodemque objecto bonitas, quæ objectum est amoris, sed & triplicis istius bonitatis ratio, multiplex utique honestas, multiplex delectabilitas, multiplex utilitas, indeque augatur incertitudo, dum inquirimus quænam bonitas hic & nunc nos ad amandum moveat.

Nec hoc mirum, cum tune etiam plerumque facile discernere non possimus, quæ ratio hic & nunc intellectum moveat ad assentum, dum